

bb. 12. még mindig sok ut járhatatlan a dunántúlon

1/ms/gk/rj la

1969. december 27.

a kpm hűgyeletén kapott tájékoztatás szerint a dunántúlon még szombaton is számos ut járhatatlan volt, így a 61-es főútvonal előszállás és alsószentiván között. ez az akadály a cece-paksi úton elkerülhető. hasonlóképpen járhatatlan a 64-es főút enying és dég között. a 75-ös főút keszthely - alsópáhok között járhatatlan, ez az akadály hévíz felé elkerülhető. ugyanennek a főútvonalnak a bak-nova közötti szakasza, valamint a 81-es számú főút sárkeresztes és söréd között járhatatlan, ez a szakasz fehérvárcsurgó - bodajk felé kerülhető el. a 86-os főúton páli és beled között vannak hóakadályok, amelyek kapuvár-mihályi felé kerülhetnek el.

az alsóbbrendű utak vas és veszprém megyében zömmel járhatatlanok. ezenkívül fejér megyében 19, győr-sopronban 22, pest megyében 2, somogyban 26, tolnában 7, zalában 28 alsóbbrendű ut járhatatlan.

az utak felszabadítása teljes erővel folyamatban van, többek között szombatra virradóra szabadították meg az akadályoktól a 811-es útvonal bicske és alcsut közötti szakaszát, valamint székesfehérvár közelébe eső részét. a szokatlan méretű elemi csapás következményeinek elhárítására nemcsak a hóeltakarító gépeket vetették harcba, hanem a géptelepek is állandó ügyeletet tartanak, hogy a munkában elromlott gépeket azonnal kijavítsák. az autóközlekedési változatok és a megyei közutépítő vállalatok gépparkja is segít, rendelkezésre bocsátották a hóeltakarításra alkalmas markolókat, bulldozereket. a különösen veszélyeztetett pontokon nagy számban dolgoznak polgári hőmunkások és katonák is. /mti/

bb. 13. hivatalos lottó nyereményjegyzék
gg/rj la

1969. december 27.

az 52. játéknapon öt találatos lottószelvény nem akadt. az egyes osztályokra jutó nyereményösszegek a nyereményilleték évonása után a következők: a négy találatos szelvények száma 75 darab, a nyeremény egyenként 49.540 forint. a három találatos szelvények száma 6562 darab, ezekre egyenként 283 forintot fizetnek. a két találatos szelvények száma 160.527, egyenkénti nyereményösszege 14 forint. /mti/

16.50 rj

- 6 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. decemjr 28.

bb. 1. sikeres külföldi turnéval, nagydíjas lemezzel zárta az évet, 1970 első napjaiban „világkörüli”, utra indul a bartók vonósnégyes

1 ol/mm/gy/cz

1969. december 28.

az év utolsó külföldi turnéjáról a napokban hazaérkezett bartók vonósnégyes utjáról, sikereiről komlós péter számolt be az mti munkatársának. többek között elmondotta, hogy december elején kezdődött koncert-turnéjuk, melynek során anglia különböző városaiban összesen kilenc koncertet adtak, majd hollandiában, hágában és utrechtben mutatták be műsorukat. ezután hasselt következett, ahol felléptek a belga rádió nyilvános koncertjén. műsorukat minden alkalommal tetszéssel fogadták.

- a siker örömet fokozta - mondotta komlós péter -, hogy turné közben kaptuk az értesítést: az 1967-ben a párizsi erato cég stúdiójában felvett lemezünk - amelyen bartók hat vonósnégyese szerepel - elnyerte a nyugatnémet kritikások idei nagydíját. mint megtudtuk, a hanglemezt az azt forgató nyugatnémet cég küldte be a pályázatra, ahol mintegy 20 nagy lemeztársaság vonultatta fel az által legjobbnak ítélt felvételeket. a lemezek versenyén minden kategóriának külön zsűrije volt, így jutottunk mi a kamara zenei nagydíjhoz. a díjnyertes lemez - amely a múlt évben az olaszok nagydíját hozta el - a decemberi lemezpiacon jelent meg az nszokban, forgalmazását rövidesen megkezdik olaszországban és japánban is.

- az év utolsó budapesti koncertjét vasárnap esteadjuk a zeneakadémián az „évszázadok muzsikája”, bérleti előadásaként, s január elsején ismét utrakelünk. öthónapos világkörüli turnéba kezdünk, amelynek főbb állomásai az egyesült államok, ausztrália, új-zéland és india nagyvárosai./mti/

- 1 -

bb. 2. tizenkétezer pár korcsolyacipő

vid-ká/gy/cz

1969. december 28.

a nagykanizsai pannónia cipész ktsz sürgős rendelést kapott a külkereskedelemtől női korcsolyacipők gyártására. január végéig, tehát egy hónap alatt 12 000 pár női korcsolyacipőt gyártanak és szállítanak dániába, olaszországba és a szovjetunióba.
/mti/

bb. 3. feladatához illően rendezik be az omkdk-t.

1 tz/tr/1e/gy/cz

1969. december 28.

egyedileg tervezetett, korszerű, de a műemléképület stílusához illő butorokkal rendezik be az országos műszaki könyvtár és dokumentációs központ székházát. az épület régi berendezését azért kell átcserelni, mert a rohamosan növekvő forgalomnak csak a rendelkezésre álló hely jobb kihasználásával lehet eleget tenni. a butorcseré megközelítőleg kétfélmillió forintba kerül.

ugyanakkor a régi, muzeális értékű, de a termelő munkához ma már számbavehető segítséget nem nyújtó könyveket a központ átadja az egyes műszaki szakmuzeumoknak. így például veszprém megyébe már elküldték a vegyipari muzeumnak ajándékozott 2 355 értékes művet, s most van folyamatban a közlekedési muzeumnak szánt, 2 500-nál több kötet átadása.
/mti/

bb. 4. egy év alatt megkészszerzte tőkés exportját a nyergesujfalui viscosa gyár

vid-ká/gy/cz

1969. december 28.

a nyergesujfalui viscosagyárból elindították az idei utolsó exportszállítmányt. angliába, ausztriába és a német szövetségi köztársaságba küldtek danamid vágott szálát. az üzem kiváló minőségű szintetikus szálai külföldön is egyre keresettebbek. tőkés exportjuk az idén megkészszerződött.

/folyt. köv./

- 2 -

To
gy
gus Dny

bb. 4. / egy év alatt.... folyt./ gy

az idén 2 100 tonna szintetikus szálát szállítottak külföldre, danamid szál termelésüknek kétharmadát exportálták, s a belföldi megrendelésnek is eleget tettek.

ebben az évben husz külföldi céggel álltak kapcsolatban, de a jövő évi szállításokra újabb országokkal kötöttek szerződést. Iránba például 700 000 dollár értékű danamid selmyet szállítanak.
/mti/

bb. 5. tíz év alatt 900 ezer vendéget fogadtak dunaujvárosban

vid-ká/gy/cz

1969. december 28.

tíz esztendővel ezelőtt alakult meg dunaujváros idegenforgalmi hivatala. ez idő alatt nemcsak az országból, de a világ minden tájáról fogadták a turisták ezreit, akik megismerkedtek szocialista éptésünk egyik remekével, első szocialista városunk kulturális, szociális intézményeivel, embereivel, iparának termékeivel. legtöbben szovjet turisták jártak a városban. csak 1969-ben 340 inturiszt csoportot fogadtak és kglauzoltak az idegenforgalmi hivatal idegenvezetői. a látogatók száma a tíz év alatt megközelítette a 900 ezret.
/mti/

bb. 6. megjelent az operaház évkönyve

1 ol/mm/gy/cz

1969. december 28.

csaknem száz oldalon izléses kivitelben, színes felvételekkel is gazdagon illusztrálva megjelent a magyar állami operaház évkönyve. a kötet visszpillantást nyújt az elmúlt évad fontosabb operai eseményeire. egyebek között szerepelnek az évkönyvben a bemutatókról és felújításokról, a magyar operai együttes, illetve művészek külföldi vendégszerepléseiről, valamint a budapestre látogatott operistákról szóló fényképes tájékoztatók, továbbá értesül az olvasó arról is, hogy a karmesterek, magánénekesek és magántáncosok milyen új feladatokat, illetve szerepeket kaptak az elmúlt években.

az évkönyv árusítását már megkezdték a nézőtéri jegyszedők.
/mti/

--

- 3 -

To
gy
10⁰⁰ Dny

bb. 7. fejelet megyei történeti évkönyv a tanácsköztársaságról

vid-ká/gy/cz

1969. december 28.

Megjelent a fejelet megyei történeti évkönyv második és harmadik kötete. az első kötet, amelyet tavaly adtak ki, a polgári demokratikus forradalom dokumentumait gyűjtötte össze. a most megjelent második kötet a tanácsköztársaság fejelet megyei eseményeit rögzíti tizenöt szerző, író és kutató írása alapján. a kötet sokoldalúan elemzi az ötven év előtti politikai viszonyokat, a tanácsköztársaság művelődési politikáját. több cikk foglalkozik a fejelet megyei tanácsok szervezetével és munkásságával.

a történeti évkönyv harmadik kötete kronológikus sorrendben sorolja fel az 1944-45-ös fejelet megyei felszabadító harcok történetét. /mti/

.-.

bb. 8. telelő parancsnokság alakult a dunaujvárosi kikötőben

vid/ká/rj cz

1969. december 28.

a jégzajlás elől a dunaujvárosi kikötőbe menekült magyar, szovjet, csehszlovák, román és jugoszláv vízi járművek kényeszerű téli pihenőjének idejére a vértes motorshajón telelő parancsnokságot alakítottak. ennek parancsnoka állapítja meg a téli kikötő rendjét, itt tartják az őrséget, s szükség esetén innen történik a riadóztatás. vasárnap ötvennyolc vízi jármű tartózkodott a kikötőben. /mti/

.-.

bb. 9. naponta 330.000 köbméter magas kalóriájú kamragázt ad a dunai vasmű a fővárosnak

vid/ká/rj cz

1969. december 28.

a dunai vasmű kokszevegyszeti gyára december utolsó harmadában nagymennyiségű, egyenletesen magas kalóriájú, tiszta kamragázt ad a fővárosnak. december 21.-étől a fővárosi gázművek által megrendelt napi 290.000 köbméter helyett husz-harmincezer köbméterrel több gázt tisztított és juttatott a távvezetékbe. a napi csúcs december 23.-án volt, amikor 387.000 köbméter gázt kapott a főváros dunaujvárosból. a főváros által megadott „gázmenetrend”, magas napi mennyisége január 2-áig tart. ez alatt az idő alatt nappalanként a máskor szokásos egy helyett két óriás kompresszorral nyomják a gázt a távvezetékbe. december utolsó harmadának napi átlaga eléri a 330.000 köbmétert. érdemes megemlíteni, hogy sem az ünnepek alatt, sem előtte, a gázindító állomáson semmiféle üzemi nem volt, s a gondosan tisztított, nagykalóriájú kamragáz minősége ellen sem volt kifogás. /mti/

10.45 rj

.-.
- 4 -

To M20

bb. 10. budó ágoston temetése

l/gy/cz

1969. december 28.

budó ágoston akadémikust, az mta elnökségének tagját december 30-án, kedden temetik szegeden. búcsúztatása a józsef attila tudományegyetem központi épületében /dugonits tér 13./ felállított ravatalnál lesz déli 12 órakor. /mti/

.-.

bb. 12. új árvédelmi központ a mohácsi dunaparton

vid-kz/gy/cz

1969. december 28.

a mohácsi dunaparton elkészült a déldunántuli vízügyi igazgatóság új árvédelmi központja. a több mint négymillió forint költséggel kialakított központ a város egyik legsezbb középülete. a dunának bártól az országhatárig terjedő szakaszán a dél-dunántuli vízügyi igazgatóság látja el az árvédelmi feladatokat. a jól felszerelt központ a jövőben nagy segítséget jelent a gyorsabb, hatékonyabb védekezéshez. az épület földszintjén árvédelmi készenléti raktárak sorakoznak. az emeleteket a vízügyi szervek hivatalai foglalják el. árvészély esetén innen irányítja a munkákat a vízügyi „vezérkar”, jégelhárítás alkalmával pedig a jégtörő hajók irányító személyzetének adnak otthont. a második emeleti irodahelyiségeket úgy tervezték, hogy szükség esetén a védekezési munkában közreműködő emberek szállásának is berendezhessék. /mti/

.-.

bb. 11. baranyában csak julius elsején alakulnak meg a nagyközségi tanácsok

vid-ká/gy/cz

1969. december 28.

baranyában félévet késik az első nagyközségi tanácsok megalakítása: 1970 január helyett julius elsején kap új statust pécsvárad, selye, sásd és siklós. a korábbi elgondolást az előkészítési munkák alapos, kritikus felülvizsgálata alapján változtatták meg. a késés egyik legfőbb oka, hogy nincsenek meg az új típusu közigazgatási egységek létrehozásához szükséges anyagi feltételek. csak a meglévő apparátus terhére lehetett volna az új nagyközségi tanácsok megnövekedett létszámigényét kielégíteni. a saját erőből való, ésszerű „kigazdálkodás”, azonban szervezési intézkedéseket kíván, így például újabb községi tanácsösszevonásokat. ezért határoztak úgy, hogy csak alapos előkészítés, minden feltétel biztosítása után alakítják meg a nagyközségeket baranyában. /mti/

11.25/gy

.-.
- 5 -

To M20
11.25/gy

bb. 13. elkészült a rádió legkorszerűbb stúdiója: egy zenei közvetítő kocsi
vid-kz/gy/cz
1969. december 28.

a rádió kérésére terven felül, és mindössze két hónap alatt készítettek egy zenei közvetítő kocsit a labor műszeripari művek dolgozóival. a bródy sándor utcai székházban levő stúdióknál is sokkal korszerűbb mozgó stúdió az esztergomi gyár és a rádió műszaki gárdájának együttműködésével jött létre. a terveit a rádió szakemberei készítették el.

a különféle mozgó laboratóriumok és orvosi rendelők gyártásában már nagy gyakorlattal rendelkező üzem dolgozóinak ezuttal sok speciális, rádiós feladatot kellett megoldaniuk. így például tökéletes hangszigetelést, jó akusztikát, teljes pormentességet, jól klimatizálható légteret kellett biztosítaniuk. különös figyelmet fordítottak arra, hogy az esetleges üzemzavarokat gyorsan el tudják hárítani. ezért például a kábelcsatornákat nem a falba, hanem az autó padlójába építették be. így a hibás részt egy-egy padozat felemelésével gyorsan ki tudják cserélni. gondot okozott a berendezések célszerű elhelyezése is, hisz a kocsi jóval többet visz magával, mint bármelyik mozgó laboratórium. többek között áramátalakító szekrényt, nagy központi kapcsolótáblát, elektromos erősítő tápegységeket kellett beépíteni. három studio magnetofonnak és ezek szalagtárolójának, 13 csatornás nagy keverőasztalnak, az alkatrészek számára egy három ajtós szekrénynek és sok minden másnak kellett helyet biztosítani. az érzékeny berendezések számára gumiágyat építettek be, hogy megóvják a rázódásoktól. az adás eseményeinek megfigyelését monitor, a stáb kényelmes munkáját pedig beépített székek biztosítják.

a rádió műszaki gárdája beépítette már a kocsiába a berendezéseket, és megkezdte a készülékek bemérését. az eddig használt mercedes típusú közvetítő kocsijuknál jóval tökéletesebb járművel annyira elégedettek, hogy két újabb kocsit rendeltek az esztergomi gyártól. az egyik a rádió, a másik a tv munkáját segíti majd. /mti/

bb. 14. vass józsefnek,

gk/zs/gy/cz

1969. december 28.

a népművészet mesterének temetése december 30-án 13,30 órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben. /mti/

12.05/

- 6 -

15 12¹⁵

1340 Dm

bb. 15. időjárásjelentés

gk/rj cz

1969. december 28.

a meteorológiai intézet jelenté 1969. december 28-án, vasárnap 13 órakor:

újabb havazások

a skandináv-félszigeten keresztül enyhe levegő áramlik a szovjetunió európai területei fölé. az enyhe levegővel elárasztott területeken sokfelé havazik, helyenként ónos eső esik. a földközi-tenger térségéből szintén meleg levegő szállítódik európa középső részei fölé. ez a balkán-félszigeten esőket, a kárpát-medencében és az alpok térségében havazásokat okoz. ma éjszaka kontinensünk leghidegebb pontja a szovjetunió urál előtti vidéke volt, ahol mínusz 30 - mínusz 35 fokot mértek. a kárpát-medencében az elkövetkező nap folyamán újabb havazás várható.

házánkban szombaton tulnyomóan felhős, párás, helyenként ködös idő volt. a budapest-békéscsaba vonaltól délnyugatra sokfelé havazott. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége a délnyugati megyékben elérte az 5-9 millimétert. napközben plusz 1 - mínusz 4 fok között volt a hőmérséklet.

ma hajnalban általában mínusz 2 - mínusz 7 fokot mértek, de az északi hegyvidék egyes helyein mínusz 10 - mínusz 15, sőt putnokon mínusz 20 fokig hült le a levegő. délelőtt északkeleten derült, másfelé erősen felhős volt az ég. sokfelé esett a hó, a hőmérséklet 11 órakor mínusz 2 - mínusz 5 fok között váltakozott.

budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke mínusz 1.2 fok volt, a sokévi átlagnál 0.8 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor a hőmérséklet plusz 1 fok volt, a tengerszintre átszámított lényomás 764 milliméter, mérsékelten süllyed.

várható időjárás hétfő estig: tulnyomóan felhős, párás idő, sokfelé havazással, délen egy-két helyen ónos esővel. mérsékelt, napközben kissé megélénkülő északkeleti, keleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 3 - mínusz 8 fok között, északkeleten helyenként mínusz 15 fok körül. legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn plusz 1 - mínusz 4 fok között.

a duna vízállása budapestnél 100 centiméter. /mti/

13.20 rj

- 7 -

15 1340
1400 Dm

bb. 16. angol takarmánykeverő gépeket szerelnek bábolnán
vid-kz/tné/gy/cz 1969. december 28.

a bábolnai állami gazdaságban, ahol az ország legnagyobb intenzív baromfi-tenyésztése mellett már kialakulóban van az intenzív sertésenyésztés is, korszerű takarmánykészítő kombinátot alakítanak ki. a hozzá tartozó 600 vagonos siló, valamint a 200 vagonos magtár már korábban elkészült. most megérkeztek az angliában vásárolt automata keverőgépek is. a korszerű gépek szerelését, amelyek óránként 5 tonna takarmánytápot állítanak majd elő, megkezdték. az egész takarmánykészítő kombinátot egyetlen vezérlőpulttról irányítják majd. a kombinátnak mindössze 17 dolgozója lesz. nyersanyag ellátását a gazdaság jórészt a saját termeléséből biztosítja. határában már az idén 250 ezer mázsa kukorica termelt, 1970-ben pedig még az ez évinél is nagyobb területen termelnek baromfi és sertés tenyészték ellátására kukoricát./mti/

bb. 19. virgácsolás somogyban
vid-kz/tné/gy/cz 1969. december 28.

meglepően széles körben él még a december 28-1 virgácsolás hagyománya somogy megyében. a virgácsolók a kora reggeli órákban felkeresik szomszédaikat, ismerőseiket s ősi rigmusok kíséretében az egész ház népét „megkorbácsolják”. a korbácsoláshoz és a kíséző rigmushoz - „friss légy, egészséges légy az új esztendőben!”, - az a hiedelem fűződik, hogy ezzel mind a betegség, mind pedig a rossz tulajdonságokat „kiverik”, a megkorbácsolóktól. a virgácsolókat mindenütt megvendégelik./mti/

bb. 18. citrom szüret nagyhalászon
vid-kz/tné/gy/cz 1969. december 28.

tizennégy ludtozás nagyságu gyümölcsöt érlelt a szabolcs-szatmár megyei nagyhalász községben kiss dezső tanár nemesített citromfája. a hazánkban ritka gyümölcs szüretét a karácsonyi ünnepek alatt rendezték meg. a család tagjai s a meghívott rokonság frissen szedett citrommal ízesített teát kapott./mti/

- 8 -

bb. 17. a kollektív szerződések módosításának irányelvei
1/sl/tr/rj 1e cz 1969. december 28.

mint ismeretes, a munkaügyi miniszter rendelete értelmében módosítani kell az 1969-70-re kötött kollektív szerződéseket, s a módosításokat legkésőbb 1970 március 31-ig ki kell hirdetni. a módosításokhoz a munkaügyi minisztérium és a szakszervezetek országos tanácsa irányelveket bocsátott ki. ezek szerint a változtatásokat a részesezési alap felhasználásáról szóló rendelet végrehajtása, ezenkívül a kollektív szerződések alkalmazásakor tapasztalt hibák megszüntetése teszi szükségessé.

az irányelvek kimondják, hogy a vállalatoknál az éves termelési feladatokkal együtt a részesezési alap, a személyi jövedelmek várható alakulását is meg kell tervezni. a kollektív szerződésben azt is meg kell határozni, hogy miképpen módosítják a közvetlen anyagi ösztönzésre prémium, jutalom, évvégi részesezés /, a meghatározott rendeltetésű pénzübeni juttatásokra / lakásépítő akció, tanulmányi ösztöndíj, segély stb./, és nem pénzübeni részesezésre /kezdővezményes üzemi étkeztetés, szociális, kulturális, sportcélok/ fordított összegeket abban az esetben, ha a részesezési alap eltér a tervezettől. ha a részesezési alap a tervezettnél nagyobb lesz, akkor elsősorban a közvetlen anyagi ösztönzésre szolgáló részt helyes növelni. a dolgozók részére általában biztosítani kell az eddigi szociális, kulturális juttatásokat, sőt ha a vállalat eredményei ezt lehetővé teszik, indokolt esetben azokat növelni is lehet.

a közvetlen anyagi ösztönzésre szolgáló összegeket bizonyos feltételekkel fel lehet osztani a vállalatok nagyobb egységei között, ilyenkor is helyes azonban, hogy központi keretet is képezzenek az esetleges indokolatlan aránytalanságok feloldására, egyes fontos feladatok teljesítésének anyagi ösztönzésére. kisebb vállalatoknál célszerűbb, ha a közvetlen anyagi ösztönzésre szolgáló keretet nem osztják fel gyáregységekre, hanem azt központilag kezelik.

az irányelvek további része tisztázza, hogy nyereségprémiumot elsősorban olyanok számára helyes kitűzni, akiknek a munkája a vállalat eredményeit jelentősen befolyásolhatja. ilyen esetekben a nyereségprémium mértékét és feltételeit a magasabb vezető állásuakéhoz hasonlóan helyes megállapítani. olyankor is célravezető a nyereségprémium kitűzése, amikor egy-egy részfeladat teljesítése az átlagosnál lényegesen nagyobb mértékben befolyásolja a vállalati eredményeket. nyereség-jutalmat abban az esetben helyes alkalmazni, ha a feladatot nem lehet előre meghatározni.
/folyt.köv./
14.10 rj

- 9 -

NA 150

bb. 17. / a kollektív.....1. folyt./rj

az évvégi részesedés szabályozásakor az egész vállalatra azonos rendszert helyes megállapítani, s meghatározni, hogy a munkaviszonyban töltött évek milyen mértékben növelik az egyes dolgozók évvégi részesedését. helyes, ha az egészségre ártalmas munkakörben, nehéz fizikai munkán, vagy az átlagosnál lényegesen kedvezőtlenebb körülmények között dolgozóknál fokozottan figyelembe veszik a munkaviszonyban töltött időt. az irányelvek felhívják a vállalatokat, hogy a kollektív szerződések a részesedési alap szétosztásakor részesítsék a részesei dolgozókat a munkahelyüket gyakran változtatókkal szemben. illy módon jutalmazták a hosszabb munkaviszonyt, s éljenek a kizárás lehetőségével is. az irányelvek egy másik része hangsúlyozza, hogy a megszakítás nélkül 30 napot meg nem haladó keresőképtelenség, illetve szülési szabadság időtartamát az évvégi részesedés szempontjából úgy kell tekinteni, mintha a dolgozó ez alatt az idő alatt is munkát végzett volna.

az irányelvek a továbbiakban a kollektív szerződések alkalmazásakor tapasztalt hibákra, illetve azok megszüntetésére hívják fel a figyelmet. gyakori eset például, hogy a kollektív szerződés olyan kérdéseket is szabályoz, amelyeket nem kell rendeznie. nem tartalmazhat például az egyéb jogszabályokon túlmenő felmondási korlátozásokat, nem engedélyezhet évente rendszeresen ismétlődő jutalomszabadságot. az egyes dolgozók jogszabályban rögzített védelmét nem szűkítheti le azokra, akik meghatározott időt eltöltenek a vállalatnál, de teljes felmondási tilalmat sem írhat elő, mert a központi jogszabályok rendkívül indokolt esetben mindenkinél lehetővé teszik a felmondást.

a tapasztalatok szerint a kollektív szerződések sokszor törvénytelenül korlátozzák a vezetők jogait. teljesen hibás az a felfogás, hogy a vezető lemondhat jogairól. a jogok gyakorlása egyben kötelezettség is a vezetőnek, tehát azokról nem mondhat le. csupán arról lehet szó, hogy jogai egy részének gyakorlását alsóbb vezetőknek adja át.

a kollektív szerződések néha olyan kérdéseket is szabályoznak, amelyeket másutt, például a vállalati ügyrendben, a munkavédelmi szabályzatban kell rögzíteni. gyakran a vállalati üdülés rendjéről, az üdülő igénybevételéről is intézkedik a kollektív szerződés, pedig a kérdésekben a helyi szakszervezetnek kell döntenie.

/folyt.köv./
14.15 rj

NA 1535

- 10 -

bb- 17. / a kollektív.....2. folyt./rj

az irányelvek végül a kollektív szerződés módosításával kapcsolatos eljárással foglalkoznak. a módosítás tervezetét a vállalat a szakszervezet vállalati szervével közösen készíti el. a tervezetet a dolgozókkal meg kell tárgyalni, majd a módosítást a vállalat igazgatója és a vállalati szakszervezet titkára írja alá. nem volna helyes, ha a módosítások miatt az egész kollektív szerződést újra sokszorosítanák, arról azonban gondoskodni kell, hogy a dolgozók a módosításokat megismerjék. /mti/

-.-

bb. 20. víztároló épül a bükk „gyomrában,,

1969. december 28.

vid/kz/tné/rj cz

a borsodi szénbányák brigádjai megkezdték a bükk hegység „gyomrában,, az ország első természetes víztárolójának kialakítását. a felső-szinva forrásánál egy 30 méteres lejtaknát mélyítenek. ennek segítségével - a diabáz és a mészkő vonulatok határán- összegyűjtik, felduzzasztják a hegy gyomrában a földalatti karsztjártok vizét.

az érdekes munkát megelőző tudományos vizsgálatok fényt derítettek arra, hogy e két különböző kőzet - a diabáz és a mészkő vonulatok - határán olyan depressziós tölcser lehet kialakítani, amely - nyomáskülönbözet révén - feltölti vízzel a kialakított lejtaknát, amit aztán a nyári hónapokban - miskolc vízellátásának legkritikusabb időszakában - használhatnak fel. az akna, illetve a depressziós tölcser nélkül a karsztforrások vize a nyári hónapokban a mélyebb járatokba húzódik vissza s csak a csapadékos tavaszi-őszi időszakban kerül felszínre.

a lejtakna mélyítése, illetve az ily módon kialakított földalatti tároló révén naponta körülbelül egymillió köbméter vízhez jut majd miskolc. /mti/

-.-

- 11 -

14.25 rj

NA 1540

bb. 21. „ablakok, ajtók,, a jégen

vid-kz/tné/gy/cz

1969. december 28.

sok munkát ad a tatal állami gazdaság halászáinak a december eleje óta tartó havazás s a tavak felszínének eljegesedése. a víz alatti élet fenntartásához elegendő levegőt és fényt kell biztosítani. a levegő beáramlás fenntartására nap, mint nap „ajtókat,, kell nyitni a tavakat borító jégen. e munkát, mivel az e célra szolgáló fűrészgépet a jég még nem bírja el, kézzel kell végezniük. a fényt „ablakokon,, a jeget borító hó leseprésével biztosítják. ezek az „ablakok,, természetesen rendkívül nagyméretűek. együttesen több kilométer hosszúságban húzódnak végig a tavakat borító jég felszínén./mti/

bb. 22. Lőszercsempészésért egyévi szabadságvesztés

vid-fm/gy/cz

1969. december 28.

Lőszerrrel való visszaélés miatt vontá felelősségre a bíróság ragipovic csemal 33 éves jugoszláv állampolgárt, aki magyarországon át akart pisztolylőszert csempészni jugoszláviába. prágában a nemzetközi gyorsvonat egyik hálójelkéjében helyezte el négy csomagját, majd a mellette levő fülkében foglalt helyet. komáromban a cseh és a magyar vámvizsgálók keresték a gazdátlan csomagok tulajdonosát s miután nem találták, felbontották azokat. nem kis meglepetésükre több ezer lövedék volt bennük. rövid nyomozás után a határőrség kiderítette, hogy a csomagok a jugoszláv állampolgár tulajdonát képezik. ragipovic csemal azt vallotta a bíróságon, hogy egy török állampolgár megbízásából ötszáz új dinárért akarta belgrádba vinni a csomagokat. azzal védekezett, hogy tudomása szerint mercedes-alkatrészeket szállított. a lőszercsempészt az esztergomi megyei bíróság jogerősen egyévi szabadságvesztésre ítélte, és az ország területéről kitiltotta./mti/

bb. 23. szilveszteri előzetes: a pezsgőről, a borról, a húsruról és más nyencségekről

i jf/gk/1e/gy/cz

1969. december 28.

az élelmiszeripari és a kereskedelem előkészületei nyomán a szilveszteri áru kínálat a tavalyinál kedvezőbben alakul, különösen az itaválaszték bőséges.

/folyt. köv./
14.40/gyog

- 12 -

NA 1540

bb. 23. /szilveszteri.... folyt./ gy

a csemege vállalat boltjaiban hozzávetőleg 10 millió forint értékű bor, és hat-hét millió forint értékű tömény ital várja a vásárlókat. a magyar állami pincegazdaság - amely az elmúlt hónapban 52 fahta bor árát szállította le - a vendéglátóipari és kiskereskedelmi hálózatba összesen ötmillió palack bort adott. a pincegazdaság külön ügyelt arra, hogy még csak időszakos hiány se legyen az olcsó borokból: bőven van a raktárakban homoki, kövidinka és asztali fehér. az utolsó negyedévben a vállalatok 600 ezer palack pezsgőt bocsátottak a belkereskedelem rendelkezésére. az év utolsó két-három hetében 200 ezer palackot vett át a kiskereskedelmi hálózat. szó van arról, hogy további 26 000 palackos pótszállítással egészítik ki a szilveszteri pezsgőkészletet. a hagyományos szilveszteri ital választéka tovább bővült, pannónia vöröst és pannónia dry-t - hozott forgalomba. a csemege vállalat a budafoki üzemmel közösen vitte piacra a hungária brutót, amelynek csomagjában a pezsgőspalack mellett egy kis üveg soproni vörös bort is találni, így speciális szilveszteri bőlét lehet készíteni az italokból.

a csemege vállalat tizenöt vagon virslit rendelt az üzemekről. amennyiben ez a mennyiség nem bizonyulna elegendőnek, akkor rendkívüli pótszállításokra van lehetőség. a huskészítményekből a tavalyinál jobb lesz az ellátás. a legtöbb üzletben 30-40féle hentesáruból válogathatnak a vevők. a szilveszteri asztal disze lehet majd az újévi sültmalac, amelyből 30 mázsányi várja a vásárlókat. a hidegkonyhai készítmények közül salátából 50 mázsányit, kocsonyából és kaszinótojásból pedig 10-10 ezer adagot küldenek a csemegeboltokba. ötszáz hidegtál is készül, de legalább ennyit külön megrendelésre készít a vállalat hidegkonyha üzeme. szilveszterig naponta nyolc-tíz vagonnyi kávé szállítanak az üzletbe.

a fővárosi vendéglátóipar is felkészült a mulatságokra. budapestten hozzávetőleg százezer szilveszterező bucsuztatja majd az óévet az éttermekben, eszpresszóban és más nyilvános szórakozóhelyeken. a hagyományoknak megfelelően az éttermekben, vendéglőkben mindenhol lesz malacsült, bős sertéskaraj, farsangi fánk és korhelyleves. a műsoros éttermekből nem hiányzik majd éjfélkor a rozsaszínű élőmalac és az új évet köszöntő kéényseprő sem. a nagyobb szállodák éttermeiben és zenés szórakozóhelyein vidám nemzetközi szilveszteréjszakát rendeznek. a mulatságokra a helyeket már hetekkel előbb lefoglalták a hazai és a külföldi vendégek. először fogad vendégeket budapest új nevezetessége a duna-intercontinental.

a nagyköruti színes karnevál ismét várja majd a budapesti szilveszterezőket. a tarka forgatag „kiszolgálására,, többszáz lux-árus készült fel. a piért bőségesen szállít lámpionokat, konfetti, szerpentint, papirtrombitát, kigyósiptot - tehát a szilveszteri „hang-erővel,, sem lesz baj./mti/

14.50

- 13 -

a pécsi pezsgőgyár három új pezsgőfajtát - pannónia loux-ot

NA 1545

bb. 24. a baranyai pedagógusok életkörülményeiről tárgyalt a megyei tanács végrehajtóbizottsága

vid/rj fm cz

1969. december 28.

a baranya megye óvodáiban, iskoláiban, nevelő intézeteiben tevékenykedő több mint két- és félezer pedagógus életkörülményeiről, társadalmi helyzetéről tárgyalt vasárnapi ülésén a megyei tanács végrehajtó bizottsága. megállapították, hogy baranyában kedvezően alakult az egy tanóra jutó tanulók száma: 1938-ban 47, tíz évvel ezelőtt 20, 1969-ben 17 gyerek jutott egy nevelőre, míg a jelenlegi országos átlag 24. javult a pedagógusok lakáshelyzete. az elmúlt öt évben 284 nevelő jutott lakáshoz kamatmentes ötp. kölcsön, vásárlási célhitel, továbbá a tanács anyagi segítsége révén. mintegy felére csökkent azoknak a száma, akik 1961-ben nem megfelelő körülmények között éltek. elmarad viszont az országos átlagtól a baranyai pedagógusok alabbérátllaga. a munkakörülményekre kedvezőtlenül hat, hogy a megye általános iskoláinak zöme korszerűtlen, a felszerelések, szemléltető és taneszközök hiányosak.

a pedagógusok élet- és munkakörülményeinek javítása, fokozott megbecsülése érdekében a közelmúltban több intézkedés történt: például „a falusi munkáért”, emlékplakettet és pénzjutalmat kapnak baranyában azok a nevelők, akik 30-35 évet dolgoztak vidéki iskolában. a baranya megyei kisz-bizottság létrehozta a fiatal pedagógusok forumát, ahol megbeszélhetik problémáikat, terveiket. a iv. ötéves tervidőszakban járásoként 14, összesen 70 lakás építéséhez nyújt egyenként 120 ezer forintos támogatást a megyei tanács végrehajtó bizottsága. /mti/

bb. 25. püspökladány - nagyközség

vid/fm/rj cz

1969. december 28.

püspökladányban vasárnap ünnepi tanácsülést tartottak amelyen átadták a tanácsnak a nagyközséggé nyilvánításról szóló oklevelet. az ülésen ismertették, hogy püspökladányban az elmúlt évtizedben a legalapvetőbb kommunális igényeket kielégítették s további jelentős kommunális beruházásokra kerül sor. a település a járás politikai és gazdasági központja, fontos közlekedési csomópont. a 15 ezer lakosú nagyközségben a jövőben olyan iparüzemeket telepítenek, amelyek a nők foglalkoztatását teszik lehetővé. /mti/

14.55 rj

- 14 -

NA 1555

bb 26. éhhalálra kárhóztatta három kisgyermekét

vid/fm/um cz

1969. december 28.

a tanácsi és karhatalmi szervek gyors beavatkozására volt szükség ahhoz, hogy nyírbátorban három kisgyermeket megmentse nek az éhhaláltól. az idült alkoholizmusban szenvedő szabolcsi Lajos 27 éves alkalmi munkás részegségében csaknem halálra éhezette háromkisgyermekét, mialatt felesége a negyedik gyereket szülte a nyírbátori szülőotthonban. szabolcsi Lajost a szabolcs-szatmár megyei bíróság jogerősen hat hónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

bb 27. elhunyt dr. szalay józsef, a legfelsőbb bíróság nyugalmazott elnöke

j/ny zs -cz

1969. december 28.

dr. szalay józsef, a legfelsőbb bíróság nyugalmazott elnöke 61 éves korában váratlanul elhunyt.

szalay elvtársat a legfelsőbb bíróság és az igazságügyminisztérium saját halottjának tekinti. temetése 1969 december 31-én, szerdán délelőtt 11 órakor lesz az újpesti temetőben.

dr. szalay józsef halálával dolgozó, értékes kommunista jogász életút szakadt meg. már közvetlenül a felszabadulást követően népi demokráciánk szolgálatába lépett a budapesti népbíróságon, ahonnan 1946-ben az ügyészi testületbe került át. szorgalmas, odaadó munkája eredményeként az ügyészi pályán gyorsan haladt előre. 1955-ben a legfőbb ügyész első helyettesévé nevezték ki, ezen a poszton - többek között az ellenforradalom nehéz időszaka alatt és után is - igen eredményesen dolgozott. 1960-ban az igazságügyminiszter első helyettese lett. 1963-ban a magyar népköztársaság elnöki tanácsa megválasztotta a legfelsőbb bíróság elnökévé.

közvetlenül nyugállományba vonulása előtt, a múlt év tavaszán számolt be az országgyűlés előtt a legfelsőbb bíróság előző évi munkájáról s valamennyi bíróság ítélkezésére kiható elvi irányító tevékenységéről. ez évben nyerte el - számos más kitüntetés betöltéseként - a munka érdemrend arany fokozatát.

kora halálával a magyar igazságszolgáltatás és az egész jogásztársadalom jelentős egyénisége távozott az élők sorából. /mti/

-15-

15.00/ny

NA 1620

bb 28. a gazdasági bizottság határozata: új kőolajfinomító épül tiszaszederkényben

1 tz/gg/ny 1e -cz

1969. december 28.

a gazdasági bizottság megtárgyalta a nehézipari miniszter előterjesztését új kőolajfinomító és vele összefüggő létesítmények telepítéséről.

az előterjesztés szerint 1975 és 1985 között a hazai kőolajfeldolgozást évi 7-8 millió tonnás, a szénhidrogéneken alapuló villamosenergia termelést pedig 2000 megawattos új kapacitás építésével kell bővíteni. a várható szükségleteket a már meglévő finomítók munkájának fokozásával, valamint új, hatmillió tonnányi névleges teljesítményű kőolajfeldolgozó kapacitás létesítésével és a keletkezett maradványt felhasználó hőerőmű üzembehelyezésével ki lehet elégíteni.

a leendő létesítmények elhelyezése szempontjából az illetékes szakértők hét különböző vidéket vizsgáltak meg. ennek alapján állapították meg, hogy tiszaszederkény és kisköre térsége jöhet számításba, mert ezeken a helyeken előteremthető a szükséges munkaerő és a nélkülözhetetlen vízmennyiség is.

a kettő közül tiszaszederkényben kedvezőbbek a feltételek. itt ugyanis olcsóbban építhető ki a vasúti és a közúti összeköttetés, a finomítót a tiszapalkonyai erőműből előnyösebben lehet el látni a szükséges gőzmennyiséggel. eredményes technológiai együttműködés kialakítására kínálkozik lehetőség az új finomító és a később itt építendő petrokémiai kombinát között. a vízkivételi mű megépítés ugyan drágább lesz, mint kiskörén lenne, a többletkiadást azonban a leghűtés nagyobb arányú alkalmazásával csökkenteni lehet. ugyancsak könnyebb itt megfelelő körülmények közt letelepíteni az alkalmazandó dolgozókat, többek közt azért is, mert tiszaszederkényben az alapvető közműveket már eredetileg is 40.000 lakos szám-bavételével építették.

mindezek alapján a gazdasági bizottság az új kőolajfinomító és a vele összefüggő létesítmények közös telepítésének tervét tudomásul vette és a telepítés helyéül tiszaszederkényt jelölte ki.

/mti/

-16-

16.20/ny

NA 16⁴⁰

bb 29. putnokon minusz 20 fok, 80 centiméteres hó a galyatetőn

t tz/ggg/um 1e cz

1969. december 28.

megint kétes értékű dicsőségre tett szert időjárás szempontból a kárpát medence. amint ugyanis kerényi nárcisz, a központi meteorológiai intézet tudományos munkatársa elmondta, ez a terület lett az északról, északkeletről áramló hideg és a földközi tenger felől érkező meleg levegő keveredésének színtere. ennek folytán vasárnapra virradó éjszaka az északi hegyvidéken a leghidegebb volt és elérte a minusz 10- minusz 15 fokot, sőt putnokon minusz 20 fokot mértek, míg az ország más részein az éjszaka leghidegebb órájában sem maradt minusz 2 - minusz 7 foknál alacsonyabban a hőmérő higanyszála, vasárnap koradélutánra viszont a maximális nappali hőmérsékletek nulla és minusz 4 fok között alakultak ki. a kétféle levegő keveredése a dunántúlon újabb havazást váltott ki, ami azonban a közlekedést egyelőre nem zavarta, sőt előreláthatólag hétfőn sem fog újabb nehézségeket okozni, mert vasárnap sem volt és hétfőn sem lesz olyan erős szél, ami ezt a veszélyt felidézne.

ami azeurópai időjárást illeti, a földközi tenger felett kialakult ciklon keleti oldala meleget szállított a balkán félszigetre, s jugoszláviában, görögországban és bulgáriában esőzést, romániában havazást okozott. közben magán a földközi tenger térségén belül vasárnap reggel még ziatarok is voltak, ugyancsak meleg levegő érkezett a szovjetunió európai területére skandinávián át is. így az a különös helyzet állt elő, hogy ott fenn északon többfelé nem is hó, hanem csak ónos eső hullott, jóval délebbre nálunk - a higanyszál sehol sem érte el a fagyponthoz, közben pedig Lengyelországban és ukrájnában vasárnap még reggel 9 óra táján is minusz 15 - minusz 20 fokot mértek. talán egész Európában csak a brit szigetek dicsekedhettek az évszaknak megfelelő időjárással.

hegyeinken a hóviszonyok lényegesen nem változtak. a hórétég továbbra is minenütt alkalmas volt a sportolásra. igaz, a vasárnap néhány órás napsütés helyenként leolvasztott belőle valamit, de például a szabadság hegyen is maradt a 37, a kékestetőn pedig 59, mátraszentimrén 68, farkasgyepűn 74, a galyatetőn pedig 80 centiméter.

a jelenlegi helyzethez képest számottevő változás hétfőn sem várható. előreláthatólag megmarad a felhős, párás idő, sokféle lesz újabb havazás, sőt a déli megyékben helyenként már az ónos eső sem lenne meglepetés. a hőmérséklet sem változik majd lényegesen. éjszaka általában minusz 3 - és minusz 8 fok között, az északkeleti megyékben minusz 15 fok körül lesz, nappal viszont előreláthatólag plusz 1 és minusz 4 fok között fog tetőzni./mti/

16.38/um

- 17 -

NA 16⁴⁵

bb 30. megkezdtek a munkát a jégtörő hajók

i sb/tr/ny 1e la

1969. december 28.

a jugoszláv duna-szakaszra átirányított magyar jégtörő hajók vasárnap megkezdtek a munkát. apatin közelében ugyanis tíz kilométer hosszú, 5-12 centiméter vastag jégmező alakult ki. a jégpáncélban nem keletkeztek nagyobb torlaszok, s így a magyar hajók gyorsan, még vasárnap feldarabolták és tovább usztatták a jeget. a duna medre a magyar-jugoszláv határ környékén zátonyosabb, kanyargósabb, mint más szakaszokon, a néhány nappal ezelőtt keletkezett erős zajlás pedig vasárnapra ért ehhez a zátonyos szakaszhoz, amelyben megakadt a jég, s mintegy 28 kilométer hosszú álló jégmező alakult ki. a jégpáncélból több mint 20 kilométer hosszú jégmező nyulik át a magyar oldalra. ezért a magyar szakasz téli támaszpontján állomásozó jégtörő hajók vasárnap nekivágtak a hosszú jégmezőnek, s egyelőre keskeny folyosót nyitnak rajta. a stratégiai terv szerint ezzel a folyosó-nyitással a közös határig törnek előre, s ott egyesülve a jugoszláv szakaszon dolgozó magyar hajókkal, összpontosított támadást indítanak a jégmező ellen. a dunán egyébként mérséklődött a zajlás. budapestnél a víztükörnek mindössze tíz százalékat takarják jégtáblák. az előrejelzések szerint a következő napokban nem fokozódik a hideg, s így a zajlás további mérséklődésére lehet számítani. /mti/

---

embargó 19 óráig!!

bb 31. diplomáciai kapcsolat magyarország és malaysia között

tr/ny la

1969. december 28.

a magyar népköztársaság és a malaysiai államszövetség kormányai elhatározták, hogy országaik között diplomáciai kapcsolatot létesítenek.

/mti/

-18-

15.48/ny

NA 1720

bb 32. a budapesti üzletek nyitvatartása szilveszterkor és újévnapiján

gk/um la

1969. december 28.

a fővárosi tanács kereskedelmi főosztályának tájékoztatása szerint budapest december 31-én /szurdán/ az étel- és édes- ség-, dohány- és virágüzletek, a vásárcsarnokok és piacok hétköznapi nyitvatartási rendjük szerint, de leglaább 20 óráig tartanak nyitva. az iparcikk üzletek, könyvesboltok és áruházak szintén a hétköznapi nyitvatartási rendjük szerint, de legkésőbb 19 óráig állnak a vásárlók rendelkezésére. az étteremek és a vendéglátóipari szórakozóhelyek január 1-én hajnali 5 óráig lesznek nyitva, az egyéb vendéglátóipari helyek éjjel 1 órkakor zárnak.

január 1-én /csütörtökön/ a dohány- és virágüzletek, valamint a vendéglátóipari helyek a szokásos vasárnapi nyitvatartási rendjük szerint működnek. /mti/

---

bb 33. két kisfiu tragikus halála

g/um la

1969. december 28.

december 27-én délután budapestben a xviii. kerület ferihegyi repülőtéren, ugynevezett malév házából játszani ment a négy és fél éves tatár gábor és a hatéves gál gábor, és este sem tértek haza. a kétségbeesett szülők a rendőrséghez fordultak. a budapesti rendőrfőkapitányság a tűzoltók bevonásával kereste a két kisgyermeket, mert a közeli szennyvízgyűjtő egyik részén, ahova gyermeklányomok vezettek, a vékony jégréteget beszakadva találták. a buvárfelszerelésű tűzoltók felhozták a jég alól a szerencsétlenül járt két kisfiu holttestét. a felelősség megállapítására vizsgálat indult. /mti/

---

bb 34. fock jenő látogatása a magyar hirlap szerkesztőségében

gg/n la

1969. december 28.

fock jenő, a minisztertanács elnöke vasárnap várkonyi péternek, a kormány tájékoztatási hivatala elnökének társaságában meglátogatta a magyar hirlap szerkesztőségét.

darvasi istván, a magyar hirlap főszerkesztője beszámolt a miniszterelnöknek a lap tevékenységéről, majd fock jenő baráti eszmecserét folytatott a szerkesztőség vezető munkatársaival. /mti/

18.25/ny

NA 1840

bb 35. időjárásjelentés

gg/um la

1969. december 28.

a meteorológiai intézet jelenti december 28-án, vasárnap este 19 órakor:

havazások

várható időjárás hétfő estig: túlnyomóan felhős, párás idő, sokfelé havazással, délen egy-két helyen ónososóval. időnként megélénkülő északkeleti, keleti szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn : plusz 1 mínusz 4 fok között. /mti/

--

bb 36. a vasárnapi havazás estig nem rontotta az utviszonyokat - könnyű napjuk volt a budapesti villamosoknak és autóbuszoknak - sikerült kiemelni a dunába esett kotrógépet

1 tz/gg/ny la

1969. december 28.

az a viszonylag gyenge havazás, ami vasárnap délelőtt kezdődött az ország délnyugati részein, a koradélutáni átmeneti erősödés után estére ellanyhult. a légmozgás csekély volt, így újabb hótorlaszok nem keletkeztek. a régebbieket viszont tovább szaggatták a hómarók. a már hosszú napok óta szakadatlan erőfeszítések következtében vasárnap este csak négy másodrendű főhálózati úton volt egy-egy akadály: a 61-es úton előszállítás és alószentiván, a 64-esen dég és enying, a 75-ösön keszthely és alsópáhok, valamint bak és nova, s végül a 86-oson páli és beled között. ezen kívül győr-sopron megyében 49, zalában 48, veszprémben 46, somogyban 21, fejérben 17, vasban 14, tolnában 4, bács-kiskun, komárom és pest megyében pedig 3-3 alsóbbrendű ut volt járhatatlan. felszabadításuk azonban meglehetősen lassan halad, mert ezekben az esetekben olyan hatalmas hóakadályokról van szó, amelyekkel a hóképek nem nagyon bírnak, hómaró pedig nincs túlságosan sok.

budapest vasárnapi életére két tényező nyomta rá bélyegét. az egyik az utakat még mindig vastagon borító hó, a másik a nagyarányú szabadságolás, ami igen nagymértékben csökkentette a forgalmat.

/folyt köv/

-20-

19.55/ny

NA 20.05

bb 36. / a vasárnapi .....folyt/ny

az utakon felgyült, illetve a járdák mentén felhalmozott havat a köztisztasági vállalat egész nap 93 saját, és 65 idegen gépkocsival hordatta a dunába, délután 1900 ember lapátolta a havat, s így a főutvonalak kezdenek megtisztulni. a vasárnap nagy „haditette”, azonban a dunába csuszott lánctalpas kotrógép kiemelése volt, amivel a köztisztasági vállalatnak a tűzoltóság és az építőipar segítségével este 6 órára sikerült végeznie.

a szabadságolások előnyét elsősorban a városi közlekedés érezte meg. a bkv most is a szokásos járműparkot vezényelte ki, de az 1070 autóbusz és a mintegy 1600 villamos vasárnap kényelmesen, könnyedén birkózott meg az átlagosnak körülbelül felére csökkent forgalommal. és nyilvánvalóan ugyanennek a tényezőnek volt köszönhető az is, hogy a csuszós utak ellenére a mentőknek sem volt a szokásosnál erősebb napjuk. az esti órákig halálos, vagy tömeges baleset a fővárosban nem fordult elő. /mti/

--

NA 20.05

-21-

-v é g e -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. december 29.

bb 1. időjárás frontok és az emberi szervezet

i t z / m m ! u m i e l a

1969. december 29.

1969 időjárása gyakran nehezítette meg életünket a frontátvonulásokkal. ezeknek a jelenségeknek a lényegét és szervezetünkre gyakorolt hatását dr. Zách Alfréd kandidátus, a központi meteorológiai intézet igazgatóhelyettese a következőkben foglalta össze:

Időjárás front az az éles határvonal, amelynek mentén két különböző légtömeg ütközik össze. ha ezen a vonalon át az egyik oldalról melegebb levegő indul támadásba, mint amilyen a tulsó oldalon helyezkedett el - ez nálunk inkább ősszel és télen szokott bekövetkezni - akkor a „vendég”, kisebb fajsúlya miatt felsiklik a hidegebb légtömeg fölé. ezért ezt a frontot felsiklási frontnak is nevezik. a hideg front másik neve viszont betörési front, mert ilyenkor az érkező hidegebb levegő magasba emeli a melegebb „házigazdát”, és alája tör be. ennek a jelenségnek hazánkban inkább tavasszal, de főleg nyáron lehetünk tanúi.

a két front hatása az emberi szervezetre nem teljesen egyforma. az eddigi tapasztalatok szerint a felsiklási front szinte minden betegség lefolyására hatással van. általában még az egészséges ember idegrendszerét is befolyásolja. a tünetek már a front átvonulása előtt 1-2 órával mutatkoznak. ingerlékenyekké válunk, erősebben reagálunk a zajra és a fényre, gyengül a figyelmünk és a teljesítőképességünk, hamarabb fáradunk, álmatlanság és nyomott lelkiállapot vesz erőt rajtunk. szívünk működésünk meggyorsul, a vérnyomás emelkedik, a fehér vérsejtek megszáporodnak és az anyagcsere fokozódik.

/folyt.köv./

- 1 -

MT